

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, Americi și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a două oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Focul din Balcani.

De multă vreme lumea era deprinsă a vedea în Balcani pâlpând sub spuză un foc, care amenința să aprindă cu schinteile lui toată Europa. Chiar și înfricoșatul războiu de acum își are începutul în cărbunii nestânși pe cari i-a lăsat sub pară politica rusească în inima Sârbiei. Părerea foarte răspândită este, că focul, unde s'a aprins, acolo trebuie să se și stingă.

Din pricina aceasta vedem, cum întâmplările mai nouă din Balcani se ascuțesc, în vreme-ce lumea întregă își pironeste ochii asupra lor. Marele atac de Francezi pentru mântuirea țării lor, a pierdut par'că din înverșunare, cu toate că lupta curge cu aceiași îndârjire ca și mai înainte. Nici chiar hârțuelile neconținute ale Rusiei nu ne mai privesc atât de mult, în fața învâlmășelii din Balcani. După mobilizarea Bulgariei Grecii au socotit de trebuință să-și strângă și ei armata, pentru apărarea țării lor, de un neașteptat atac bulgăresc. E adevărat că Bulgarii în felurite rânduri au declarat, că n'au de gând să-i atace pe Greci, ci voiesc să-și apere hotarele împotriva oricărui dușman. Auzind aceasta Grecii, au făcut și ei aceiași mărturisire. Impătrita înțelegere însă s'a simțit nemulțumită cu aceste declarații ce nu se puteau pipăi. Și ntr'o bună zi ministrul Rusiei din Sofia ceru dela Bulgari, cari li se păreau primejdioși pentru interesele lor, să-și deie arama pe față. Răspunsul Bulgariei fiind nemulțumitor, toți ministri antantei, părăsiră capitala și-și arătară în chipul acesta împreună nemulțumirea ce-o aveau față de politica bulgărească. În același timp ministrul Venizelos al Greciei îndrăzni, pe răspunderea proprie, să declare în parlamentul grecesc, că armata lor va lua în apărare pe Sârbi, dacă-i vor ataca

cumva pe la spate Bulgarii, întrați în legătură mai apropiată cu puterile centrale. Regele nu se învoi la aceasta, și-l sili pe Venizelos să se retragă din nou. La căderea lui Venizelos, a contribuit și faptul, că el se învoise, ca antanta să debarce trupe pe pământ grecesc, la Salonichi, pentru de a le trimite întru ajutor Serbiei. Astfel s'a format în Grecia un nou guvern, care va avea să hotărască ținuta Greciei, în fața întorsăturii nouă a lucrurilor din războiul acesta.

Despre puterea trupelor debarcate, știrile ce ne sosesc, sunt felurite. Înainte de 8 zile s'a vorbit de 150,000 de oameni, acum se spune că ar fi sosit numai 70 mii. Trupele acestea au menirea să meargă spre Serbia, spre a întâmpina atacul Bulgarilor, ce avea să înceapă deodată cu marea ofensivă a armatelor austro-germane împotriva ei. În zilele trecute a fost cucerit Belgradul, fără de a ne sosi vre-o veste, că și Bulgarii ar fi făcut o încercare războinică împotriva Serbiei. Pricina stării pe loc a lor, o talmăcesc gazetele prin aceea, că aruncă vina în spațele Greciei, care nu și-a limpezit încă drumul cel va lua de acum înainte.

Gazetele din România mai serioase cred, că lupta aceasta n'o atinge deocamdată și nici n'o silește să iasă din neutralitatea ei, în folosul uneia s'au a celeilalte puteri. Focul s'a apris groaznic și în Balcani. Poate aceasta este cea din urmă și sângeroasă parte din războiul, în care-s amestecate toate popoarele Europei!

DEPEȘI.

Bulgaria a răspuns la ultimatul Rusiei.

Sofia. Membrii guvernului bulgar au ținut un sfat de miniștri în locuința prim-ministrului Dr. Radoslavoff. Sfatul a ținut dela 8 ore seara

până târziu după miezul nopții. Membrii cabinetului bulgar au părăsit locuința primului ministru la 3 dimineața. După aceea a sosit la Radoslavoff, mareșalul curții, generalul Savoff, fost șeful statului major al armatei bulgare în războiul balcanic — și a avut o scurtă constătuire cu prim-ministrul bulgar, după care ambii au plecat în automobilul regal la localitatea unde se afla momentan regele Ferdinand. Ei au fost primiți îndată în audiență comună. — Audiența a durat dela 5 jum. dimineața până la 8. Radoslavoff și Savoff s'au întors apoi la Sofia. Ministrul prezident Radoslavoff a invitat pe ambasadorul german Mihaelis, pe cel austro-ungar Tarnovski și pe cel otoman Fetși bey, 4 ore a durat aceasta constătuire diplomatică.

Pentru astăzi se așteaptă declararea de războiu Bulgariei, nu numai din partea Rusiei, ci și din partea celorlalte puteri ale împătritei înțelegeri.

Răspunsul Bulgariei la ultimatul rusesc a fost dat Marți după amiază. Dimineața, guvernul bulgar a dat răspuns reprezentanților împătritei înțelegeri la propunerile ce-au făcut Bulgariei la 14 Septemvrie.

Legăturile diplomatice între Rusia și Bulgaria sunt rupte. — Ministrul Rusiei din Sofia a părăsit capitala bulgară.

Petrograd, — Agenția telegrafică rusă anunță: Marți la ora 2 d. a. a fost dat răspunsul guvernului bulgar la ultimatul din 5 Octomvrie n.

Cuprinsul acestui răspuns nefiind mulțumitor, ministrul Rusiei a notificat dlui Radoslavoff, prim-ministru, că Rusia a rupt legăturile diplomatice cu Bulgaria.

Olanda a primit apărarea intereselelor supușilor ruși.

„Să vorbească sabia!”

Sofia. — Sub titlul »Să vorbească sabia!« ziarul »Narodni Prava«, organul primului-ministru d. Radoslavoff publică un senzațional articol care deșteaptă în memorie apelul de acum doi ani pe care regele bulgar Ferdinand l'a adresat soldaților săi.

»Profeția ce se cuprinde în cuvintele regelui — spune articolul — că „glorioasele noastre drapele le păstrăm împăturate pentru vremuri mai bune“, se refer la zilele de acuma. Iarăș am desfășurat steagul. Nașunea s'a adunat sub cutele lui. Fiecine se simte fericit a-l urma și cu acelaș fericit sentiment va și muri, dacă se cere, pentru gloria drapelului și pentru libertatea Macedonenilor.

Semnul plecării încă nu este dat, buzele regelui n'au rostit încă „Bulgarski voja ci, napred!“ (Soldați bulgari, înainte!), dar melodia acestor cuvinte v brează deja în aer. Diplomați și-au terminat activitatea și s'au dat la o parte, deoarece acum e rândul sabiei să vorbească.

că. Armata bulgară e gata să facă minuni. Ea va dovedi lumii, că armele bulgare cinstite sunt capabile să direcționeze evenimentele cu mai multă gravitate decât întreaga falșitate a năvălitorilor asupra Bulgariei.

Soldați și cetățeni! Se vor împlini dorințele noastre! Semnul plecării nu mai poate întârzia, fiindcă acum cuvântul este dat sabiei.

Pregătiri militare bulgare la frontiera României.

București. — Ziarele bucureștene au primit următoarea știre senzațională din Oltenia.

Călători sosiți din Bulgaria spun că Bulgaria a concentrat trupe numeroase la granița României. După unele știri Bulgaria se pregătește ca în preajma declarării războiului să atace România și pe motivul acesta a concentrat foarte numeroase trupe de infanterie, artilerie și cavalerie, cari au început recunoașterile și spionajul la granița României. Pe înălțimile dela Marodin Bulgarii au așezat tunuri, cari stăpânesc linia ferată între Giurgiu și București. Trupele bulgare stau la o distanță de 4 kilometri dela granițele României, făcând întărituri.

A încetat debarcarea de trupe la Salonic.

Paris. — Puterile înțelegerii au hotărât, ca până la deslegarea crizei grecești să înceteze debarcarea de trupe la Salonic.

Înțelegerea dintre regele bulgar și marele duce de Mecklenburg.

Geneva. — «Le Temps» anunță: Conform înțelegerii ce s'a făcut între regele Ferdinand al Bulgariei și marele duce de Mecklenburg Bulgaria va începe ofensiva pe la 10 Octombrie nou.

Radko Dimitriew s'a lăpădat de Bulgaria. — Consulul Bulgar din Petrograd a demisionat.

Petrograd. — D. Madjarow, consulul bulgar din Petrograd după-ce a fost respins ultimatul rus, și-a dat abdicarea. Generalul Radko Dimitriew a trimis regelui Bulgar, distincțiunile bulgare ce le are.

Cercurile italiene și atitudinea Bulgariei.

Pressa Italiană spune, că cercurile italiene urmăresc cu un viu interes evenimentele din Bulgaria. Convingerea generală este că, dacă ultimele demersuri făcute de puterile împătritei înțelegeri și mai cu seamă de d. Sassonov pe lângă guvernul bulgar, au mari șorți de izbândă n'ar fi însă cu totul înlăturat ca Bulgaria să-și urmeze calea apucată până la capăt.

Dacă svonorile cari vor să facă să se creadă că Bulgaria revine sunt răspândite cu gândul ascuns de a adormi pe cei-ce veghiază, e bine să știe, spun cercurile italiene, că paznicii nu se vor lăsa înșelați.

Toate măsurile au fost luate și se semnalează importante transporturi de trupe aliate spre peninsula balcanică,

Grecia urmărește pas cu pas ținuta bulgară și e sigur că și România va da toată atenția celor ce sunt de cale să se petreacă peste Dunăre.

Ruperea relațiilor diplomatice va fi secundată de o imediată declarație de război.

Rotterdam. — Se anunță din Petrograd: Eventuala rechemare a ministrului rus din Sofia încă nu însamnă faptul împlinit a unui război ruso-bulgar, dar după ruperea relațiilor diplomatice cu Bulgaria începerea dușmăniilor nu vor întârzia multă vreme, deoarece împătrita înțelegere cu nici un chip nu vrea să trăgăneze lucrurile.

Ce se petrece în Bulgaria?

București. — Ziarele de aici află din Zimnicea: Trupele bulgare din cazarma situată la marginea orașului Șiștov, au plecat pe jos spre interiorul Bulgariei. Muzica cântă și soldații strigau „urra!”, dar nu mai erau uralele din anul 1912.

Pontonul rusesc din portul Șiștov a fost trecut la Zimnicea, unde va sta până la noul ordine.

Prin portul Zimnicea continuă să treacă rezerviști bulgari, îndreptându-se spre patrie.

Cele mai multe șlepurile din portul român

Zimnicea, așteaptă personal. Personalul vechiu era compus în mare parte din rezviști greci, cari urmează să plece în Grecia.

Trupele antantei în Salonic.

Copenhaga. — Comunicatul oficial sosit la Paris din Salonic spune că până ieri (Joi) au fost debarcați 30 de mii oameni. Nu e adevărat, că debarcarea ar fi încetat deocamdată. Neîncetat sosesc noi vapoare de transport în portul dela Salonic.

Copenhaga. — După o telegramă din Salonic de Berlinske Tidende trupele franceze și engleze debarcate sunt deja în drum spre Macedonia sârbească. Autoritățile grecești nu numai că nu împiedecă debarcarea trupelor, ci chiar au permis, ca trupele antantei să se folosească de bărcile și podurile din port.

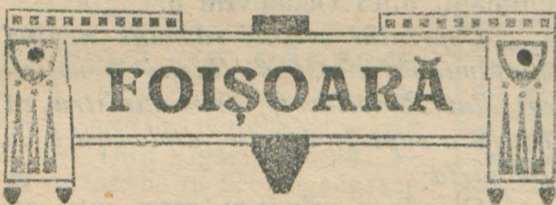
Basel. — Baseler Nachrichten anunță: Trupele debarcate la Salonic se compun din 100 de mii de oameni. Două treimi sunt Francezi. Englezii pregătesc o nouă expediție la Salonic.

Antanta vrea să debarce la Salonic 300 mii de oameni.

Zürich. — Privitor la numărul trupelor debarcate la Salonic, ziarele italiene publică date foarte diferite. Primul transport debarcat s'ar compune după ziarele italiene din 30 mii soldați francezi. În Roma se știe, că împătrita înțelegere va debarca 300 de mii de soldați și aceștia vor fi aduși dela Dardanele. În Italia se discută foarte viu întrebarea, că oare retragerea de trupe dela Dardanele nu va fi un pericol pentru acțiunea împotriva Dardanelor. Roma oficială dovedește față cu această întrebare o ținută rezervată.

Rușii se pregătesc de o mare ofensivă.

Berlin. — Corespondentul lui „National Zeitung” anunță dela frontiera Rusiei: Regruparea armatei rusești e terminată, iar noua conducere a armatei, în fruntea căreia s'a pus țarul, a făcut un nou plan de război, Cei 4 ge-

La casa cu colonne la pridvor...

Colegului meu de redacție.

✱

La casa cu colonne la pridvor
Când m'a primit, în prag și m'a zîmbit,
Am înțeles neînțelesul dor,
Și fericit
Mi-am ascultat al sufletului glas
Și palid, mut, sfielnic am rămas,
Când mi-a zîmbit cu-atâta farmec drag;
Și-oprindu-mă pe prag,
La casa cu colonne la pridvor,
Am priceput că-t ea...

Apoi intrat...

A fost un vis. Miros de busutoc,
Și izmă, și gutuț, și-atât noroc
Și pace.
Mi se părea ncăperea ei un ratu
În care totul tace,
Și numai fericitrea cere glas
Să-și cânte minunata simfonie
În care leit-motivele să fie
Ochii, părul, mâna ei de-atlas

Și proaspătă ca apa din izvor,
La casa cu colonne la pridvor.

Nu știu ce-am spus...
A fost așa de mult, și totuș știu
Că mai nimic n'am zis. Vroiam să fiu
Așa, cum niciodată nu-s.

Să pun într'un cuvânt
Argint
Și aur,
Perle
Și avânt;
Vroiam să mi fie vorba ca schinteta
Ce-aprinde tocul.
Mi se părea că clipa aceea
Cuprinde 'n golul ei
Iubirea, fericitrea și norocul.
Și cum priveam în ochii ei
Creștea nesățitul, cum în noapți de vară
S-aprind lumina de stele în cuprins,
Ca lampele 'ntr'un dom. Și 'notus,
Am sărutat cu buzele-mi de pară.
Dantela mânel albe, tresărtind
La tatnicul atingerii fior,
Din casa cu colonne la pridvor...

Ea cosea...

Când noaptea s'a lăsat asemenea
Unei bogate persiene de mătase,
Și dangătul de clopot încetase,
Ea ridică privirea mpătulind
Ghergheful, acul, roșta mătase,
Și glumind,

La geamul spre Iivada mă atrase,
Ca să-mi arate seara cum coboară
Cu drafana-i hatnă, și ușoară
Cum iese luna peste satul lor.
Mtreazmă grea de fân mă împresoară,
Așa cum se împrăștle — uneori
Parfum,
Când părul lor și-l despletesc în zori,
Cadănele ce 'mpodobesc
Iatacuri, din haremu 'mpărătesc
Din Stambul, din Bagdad, sau din
[Bassora...]

Atunci, văzută ce-t dat numai celora,
Care tubesc să vadă. Cum, ușor,
În ochii verzi se aprindea cu spor
Un lumniș, care creștea mereu
Și rumenea cuprinsu'n jurul meu,
Și inima mi-o aprindea.
Iar luna care palid răsărea
Prmind vlată 'n ochii plini de dor,
Trezia,
Iatacul cu colonne la pridvor...

Când am plecat,
Mi se părea că n'o să mai afung
Și n'o să pot ieși din sat
Pe drumul lung
De țară, prin pădure.
Și am lăsat,
În dragă voie gândul să mă fure...
Simțam în păr, pe ochi, pe mână, mi-
[reazmă dulce
De izmă și gutuț și busutoc...

nerali-comandanți: Alexiev, Rucki, Evert și Ivanov s'au întrunit la un sfat într'un sat în apropiere de Minsk. Consiliul a fost presădat de țar. Immediat după acest consiliu de războiu țarul i-a decorat pe cei 4 generali cu crucea mare cl. II, probabil fiind încântat de noul plan.

Regruparea a reclamat transporturi enorme și din cauza aceasta comunicația a fost sistată pentru particulari pe căile ferate din guberniile vestice. Petrogradul și Moscova nu mai au legătură cu guberniile vestice. »Russkij Invalid« scrie că regroupării armatei îi va urma ofensiva generală, care are de scop sprijinirea ofensivei anglo-franceze.

*

Zürich. — Se anunță din Roma că »Corriere d'Italia« primește din Petrograd următoarea telegramă: Rusia nu va aștepta până la primăvara anului 1916, ci va lua ofensiva acum. Acum luptă pe frontul ce se întinde dela Marea Baltică până la frontiera României 2 milioane de Ruși împotriva a două milioane de Nemți și un milion de soldați austro-ungari.

Dar chiar acum a fost dusă în front o armată de un milion și jumătate Ruși. O altă armată compusă din 600 mii de oameni e stă gata la Odessa. Afară de aceasta mai stau gata încă 2 milioane 100 mii oameni și alte două milioane vor fi instruite la toamnă.

Călătorii cari scesesc din Siberia spun, că au fost construite pretutindeni căi ferate, șinele au fost dublate, iar trenurile sunt încărcate cu tunuri și muniții în toate direcțiile.

Trupele austro-ungare și germane au trecut pe teritoriul sârbesc.

Budapesta. — Oficial. Se — comunică dela cartierul general:

Ieri trupe austro-ungare și germane în mai multe puncte au învins pe frontul sârb dela îmbucătura Drinei până la Porțile de fer. Pe frontul Dunărea-Sava am respins trupele dinainte sârbești.

Belgradul ocupat.

Viena, 8 Octombrie. — Azi dimineață trupele noastre au intrat în partea nordică a Belgradului. Garnizoana

Iar luna sta pe dealuri să se culce.
Și cum mergeam așa, beat de noroc,
Cu fața către lună, m'am oprit
Și m'am întors învins de chin și dor:
Atunci ca pe-o fantomă, am zărit
Stând casa cu colonne la pridvor...

I. Broșu.

Cântec trist.

— Strofe —

Rea-Sylviei.

Ingeraș căzut din ratu,
Ai venit cu flori de Matu
Și cu vânt de primăvară;
Ai venit cu flori de Matu
Și-ai adus cu mândrul soare
Sfânta zi de sărbătoare.

Glas duros de mamă bună
Te-adormi seara pe lună,
Iar din flori de primăvară
Ingerii îți făceau cunună,
Și-ți cântau încetisor:
Nani, nani puțor.

Când venea vântul prbeag
Se opră doinind în prag,
Și-aducea din depărtări
Jalea codrilor de fag,
Unde murmură izvorul
Și în lacrimi plânge dorul.

sârbă opune o împotrivire îndârjită; se dau crâncene lupte pe stradă.

Budapesta. Se comunică dela cartierul presei: Trecerea noastră în Serbia a fost pregătită de un duel de artilerie care a ținut două săptămâni. Ofensiva noastră pe frontul Drina-Sava s'a început cu acelaș mare curaj, cu care am făcut-o aceasta la Dunatetz, în Polonia.

Trecerea s'a făcut pe întreg frontul dela îmbucătura Drinei până la Orșova. În săptămânile din urmă Sârbi au făcut mari lucrări de întărire dealungul râurilor, dar cu toate acestea ei nu au putut împiedeca trecerea trupelor noastre.

Trecerea noastră s'a făcut cu liniște după o înverșunată și lungă canonadă a artileriei. În toate punctele suntem pe teritor sârb.

Budapesta, 9 Octombrie. — Trupele austro-ungare și germane și-au continuat trecerea peste cursul de jos al Drinei precum și peste Sava și Dunăre. Incercările Sârbilor de a împiedeca sau a zădărnici întreprinderile noastre, au dat greș în toate punctele.

General Höfer.

Generalisimul armatei bulgare.

Sofia. — Regele Ferdinand a comunicat guvernului, că îl încredințează cu conducerea armatei în calitate de comandant suprem pe generalul Jekoff

Miniștrii antantei au plecat din Sofia

Sofia. — Ministrul Rusiei a plecat spre Ruscuc, iar ceilalți miniștri ai antantei spre Dedeagaci. La despărțire în gară au fost de față mai mulți funcționari din ministerul de externe, iar din partea regelui generalul Savoff.

Înțelegere greco-română.

Haga. — »Nieuwe Rotterdamse Courant« anunță din Atena, că Grecia

Insă 'n treamătul de vânt
Picură al mamei cânt,
Lin, duros, pătrunzător; —
Și'n al dragostei vestmânt
Te 'nvelea micuț odor
Și-ți doinea s'adormi ușor.

Inger drag, căzut din ratu,
Ai venit cu flori de Matu
Și te-ai dus cu vânt de toamnă,
Cu flori veste de din platu...
Ai plecat să nu mai vii,
Și-ai lăsat înimi pustii.

Bruma cade, frunza pică...
Unde-ai plecat dragă mică? —
Sânul mamei te dorește,
Ochii 'n lacrimi i-se strică. —
Blând te chlamă, cu dulci șoapte
Și te plânge zi și noapte.

Lâng' o cruce și-un mormânt
Zadarnc plâng, zadarnc cânt;
Glia rece mi-a răpit
Tot ce am avut mai scump.
...Și nici lacrimi nu-mi mai vin
In liniștea de tîntîrim
Orăștie, 1915, Octombrie.

Elena E. Măgeanu.

dorește să încheie o înțelegere cu România, care să asigure ambelor țări ajutor reciproc în cazul unui atac bulgar.

Sfat de războiu în Londra.

London. — Agenția Reuter anunță, că consiliul de miniștri convocat pe Mercuri a fost amânat pe Joi, când a luat caracterul unui consiliu de războiu. Consiliul acesta a durat timp mai îndelungat. Au luat parte: Asquit, Grey, Kitchener, Lloyd George, Balfour, Landstowne, Bonar Law, Simon și Churchill. La un alt sfat a luat parte apoi și ambasadorul francez, precum și ceilalți reprezentanți ai guvernului și armatei.

Pământul Macedoniei va fi teatrul bătăliei națiunilor. — Oficiul guvernului român despre noul războiu în Balcani.

București. — »L'Independance Roumaine«, oficiul guvernului român ocupându-se de noul conflict armat în Balcani, face următoarea constatare:

»Oricât de mari sunt forțele împotriva înțelegerii, ofensiva contra Dardanelor va trebui să treacă în linia a doua. O acțiune mare ca și aceea pe care o vrea înțelegerea, cere timp. Vor trece câteva săptămâni până ce trupele înțelegerii vor putea lua poziție de atac fie contra Bulgariei, fie contra puterilor centrale.

Ne aflăm în fața celui mai grozav punct al războiului.

Pământul Macedoniei va fi poate curând teatrul unei bătălii a națiunilor, ale cărei urmări vor fi mai hotărâtoare decât lupta poșoarelor dela Lipsca.

Rezultatul noulor lupte contra Serbiei poate fi hotărâtor chiar pentru rezultatul întreg al războiului mondial și nu-i exclus ca pacea să vină de acolo de unde a pornit războiul european. Impotrivirea neașteptată a Turciei răstoarnă totul în Balcani...

Noul guvern grecesc.

Atena. — »Agence o'Athènes« anunță: Noul guvern grecesc a fost constituit de 5 foști prim miniștri: Zaimis, Dragumis, Rallis, Teotokis și Gunaris. Portofoliile au fost împărțite în modul următor: Rallis; justiție și comunicație; Theotokis: comerț și instrucție; Gunaris: interne; Conduriotis: marină; Vanklitas: războiu; Zaimis: prim-ministru și ministru de externe. Noul cabinet a rostit jurământul Joi seară în fața regelui, iar Luni se va prezenta camerei.

Luptele din Galiția.

Dușmanul a atacat pe frontul din Galiția-estică și din Volhinia. Atacurile lui, îndreptate cu forțe mari și folosind cantități mari de muniție, au rămas fără izbândă.

Pe înălțimile situate pe hotarul Basarabiei la nord dela Dniștru, și lângă Strypa, coloanele de asalt ale Rușilor au dat greș înainte de a ajunge la pedecile noastre.

La nord-vest dela Tarnopol Rușii au pătruns în două locuri în tranșeele noastre, dar trupele austro-ungare și germane cari au grăbit în ajutor i-au scos din nou de acolo. Tot așa s'au terminat și atacul contra satului Sapanow, situat la nord-est dela Kremieniweez. Satul a fost locul unor lupte înverșunate, când ajungea în stăpânirea noastră, când în a Rușilor, dar acum.

din nou îl însemnăm tare în a noastră. Într-o luptă dată cu paturile puștilor am respins forțele rusești la nord-vest dela Olyka. În lupta aceasta s'a distins cu deosebire regimentul 89 de infanterie și regimentul de infanterie 31 din Tescheu.

Cu deosebire la nord și la nord-est dela Kolki contra-atacul nostru a câștigat din nou teren. Am ocupat dela dușman satele apărate Lisowo și Galuzia.

În luptele de ieri și de alaltăieri am prins cu totul în Wolhinia 4000 de Ruși. Dușmanul a suferit pierderi grele.

Pe frontul anglo-franco-german.

Berlin, 8 Octomvrie. — După încercările zărnice din 5 și 6 Octomvrie ale Francezilor, ziua de azi a fost în Champagne relativ liniștită. Partea de tranșeu la ost de măriștea dela Navarin, pe care Francezii o țineau ocupată înainte de ameazi am curățit-o de dușmani printr'un contra-atac. Cu această ocaziune au ajuns în minile noastre două mitralieze. Cătră seară focul artileriei dușmane a crescut din nou. Peste noapte în unele locuri s'au dat atacuri, dar pe toate le-am respins.

Cu ocazia ieșirii succese întreprinse contra poziției dușmane ieșită mai în afară la sud dela St. Marie a Py, am prins 2 ofițeri și 250 soldați.

La Malincourt, spre sud dela Argoni, am nimicit prin explozii mai multe galerii de mine ale dușmanului.

Sfat de miniștrii italian.

Lugano. — Ieri și alaltăieri au avut loc consiliul de miniștri, în cari s'au discutat și s'au rezolvit privitor la procurarea de muniție și alte proiecte privitor la reforme militare cari ar fi de o importanță mare și despre cari ministrul de marină a declarat că pot fi apropiate. Ministrul de războiu a raportat despre operațiunile de pe câmpul de războiu, iar Sonnino despre noua întorsătură în politica balcanică și a spus, că *războiul împătritel înțelegeri împotriva Bulgariei, alături de Serbia și Grecia probabil nu se poate încunjuira.*

Telegrammele statului nostru major.

Budapesta, 10 Octomvrie. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

In nordul monarhiei.

Rușii nu au încetat nici ieri cu atacurile lor, cari au fost tot atât de ne-succese ca și până acum. În Gulltaostica, unde cu ocazia ieșirilor din zilele din urmă câteva corpuri de armată rusești au pierdut jumătate din armata lor, a fost atacat de ei frontul dela Strypa, dar fiind respinși, în unele locuri Rușii au părăsit câmpul de luptă în fugă neregulată. În Wolhinia una din diviziile noastre a numărat înaintea sârmelor ei, după un atac respins, 500 cadavre de ale Rușilor. Numărul anunțat ieri (6000) al prizonierilor, a crescut cu încă 1000. Intențiunea dușmanului de a câștiga din nou țărmul vestic al Stryului în regiunea la nord dela Zartovsk, a murit sub focul nostru.

La granițele italiene.

Situația pe întreg frontul de luptă e neschimbată. Contra platoului dela Vtelgereuth dușmanul nu a mai încercat să dea atacuri mai mari. Ieșirile unor detașamente mai slabe au eșuat total.

Pierderile din zilele din urmă ale Italianilor sunt de vreo 2000 de oameni.

Câmpul de operații din Balcani.

Trupele ces. și regești înaintează cu succes la *Maciva* și la nord dela *Obrenovac*.

Regimentele austro-ungare și germane, cari au intrat în *Belgrad*, după lupte îndârjite de străzi, au curățit orașul de dușmani, și acum atacă înălțimile situate la est și la sud-vest. Mai la vale pe cursul râului aliații noștri cu forțe mari au ajuns deja pe țărmul sudic al *Dunărei* și au auncat pe dușman din mai multe poziții ale sale.

Comandanții trupelor noastre, după învingerea greutateților trecerii râului pe o mare estindere, amintesc cu o caldă recunoștință în rapoartele lor de activitatea eroică și neobosită a pionerilor noștri și de colaborarea gata de jertfă a flotilei de pe Dunăre.

General Höfer.

Regele FERDINAND al României și cauza națională.

Un articol al dlui general Gr. Crăiniceanu

În ziarul „Universul” dela 21 Septembrie v. d. general Gr. Crăiniceanu, directorul ziarului, publică un articol, în care se ridică împotriva acelor războinici, cari duc acum luptă împotriva M. Sale regelui Ferdinand, punând la îndoială bunele lui simțăminte.

Acestor politicieni, dl. general Gr. Crăiniceanu le răspunde astfel:

„Unii luptători ai cauzei naționale se îndoiesc de voința regelui întru mărirea României. Mulți scriu și-mi cer a le spune dacă regele lor va merge. Le răspund: Numai această grijă să aibe Românii.

Pressa noastră liberală, înfruntând săgețile celor mai înflăcărați dela intrunirile parlamentarilor, și cari nu erau factori responsabili, a stăruit asupra statorniciei și neclintirii așezământului nostru constituțional: dinastia. E de adăugat că, cu aprobarea regelui și a țării, politica este a guvernului și el își ia toată răspunderea. Pressa opoziției a primit acest teren de luptă, și a întors atacurile contra guvernului.

În timp de zeci de ani am avut norocul să cunoșc adesea în intimitate pe regele nostru.

Cu cât regele Carol era rece, și nepătruns, cu atât regele Ferdinand este cald și înțeles. Inima și sufletul lui sunt de aur. Logica cauzelor și îndrăzneala lucrării le posedă în cel mai înalt grad. El se supune acestora și le primește cu dreapta judecată, curaj, devotament, patriotism, cavalerism și entuziasm, care, natural, uneori merge până la aprindere, ca la toți entuziaștii. Numai, nimeni să nu-i turbure temelii și avântul acestor calități. La o parte; rău sfătuitorii, lingușitorii și deșerții fără caracter”.

N. Iorga despre starea României.

Invitat de cătră noul director al ziarului „Universul” de generalul Crăiniceanu, ca din când în când d. Nicolae Iorga, să-și spună părerea

în acest ziar asupra evenimentelor politice la ordinea zilei, marele istoric și profesor a răspuns învoindu-se și n-ru de Marți 15 (28 Septembrie, al „Universului” publică la loc prima două articole foarte interesante, intitulale „Câteva cuvinte ca pentru acest ceas” și „Mobilizarea Bulgariei și atitudinea României” — din cari luăm aceste părți mai însemnate.

„Dar o întrebare: de ce anume, are nevoie acest neam, de ce anume au nevoie zecile de mil de cetitori cari cetesc acest ziar și cari în fiecare dimineată iau cu mâna grăbită, tremurând de emoție, foaia tipărită, în care caută știrile, și caută și talmăcirea lor după nădejtile noastre și după nevoile noastre.

Neamul „publicul”, are nevoie să i-se spuie de ce trebuie să se păzească, în ce privește pe alții și în ce se poate sprijini în ce privește pe dânsul.

El vrea să i-se arăte, în duiumul de știri ce plouă în fiecare clipă — minciuni, exagerări, amenințări, lingușiri, urlete, și chiote, rugăminți, strigăte de durere, ca în Iadul acesta fără păreche de astăzi — ce ne atinge pe noi în adevăr și cum putem de fapt să ne păzim.

La ce servește acest nomol de telegramme care cade ceas de ceas asupra noastră dacă nu sunt minți cari să cearnă neghina din grâu, hoana din otravă, făina din pravul murdar al drumurilor? — Nică odată ziaristul — și ce nobil titlu poate fi azi ziarist, și ce ignobil a ajuns adesea! — n'a avut o mai strictă sarcină de sentinelă, care să deslușească din toate șgometele nelămurite, din toate spaimile nopții pasul furiaș al dușmanului ce se apropie, gemătul rănitului frate care strigă după ajutor.

Aceste mii de oameni n'au nevoie de acțiunile condeilor pătimase ca să știe ce rele sunt încă în România; doar ei le-au suferit o viață întreagă. Dar ei țin să știe ce se pornește asupra noastră: de unde și cu altă putere. Și ar avea cu toți o mare bucurie să afle necontentit că sunt puteri în această țară, puteri materiale și puteri morale, cari la ceasul nevoii vor arăta că toți la olaltă suntem așa cum strămoșii noștri au fost.

Despre aceste lucruri și numai despre aceste lucruri voiu vorbi din când în când. Și voi vorbi așa ca și cum n'aș fi avut nici-odată decât prieteni. Căci în acest moment dușmaniile sunt toate, pentru sufletele drepte, lucruri de ieri.

Bulgaria a mobilizat toate contingentele ei D. Radoslavov a celebrat ceasul revanșei și oameni interesați au amestecat amenințări pentru noi în cuvintele sale de îndemn. S'a anunțat lumii că o jumătate de milion de soldați sunt gata.

Iar la Ruscuc s'a strigat: moarte României, »doliu României!»

S'ar fi crezut că și la noi presa va lua foc. Că se vor porni pe străzi alaiuri furioase. Că se va striga pe Calea Victoriei răspunsul la provocările din peste Dunăre. Și nimic din acesta nu s'a produs. Nimic, decât agitații interesate de profesioniști sau câteva frase de impresionabili.

Un popor de opt milioane a primit această veste cu o liniște perfectă.

Nu păstrăm nici un necaz Bulgariei. Fiecare popor e liber să meargă după ursita lui, Dori am ca vecinii noștri să o găsească pe o cale care să fie și a noastră. Presupunem că dorințele de revanșă ale unor oameni vor fi biruite de sentimentul că orice exagerare de avânt azi aduce negreșit o retragere exagerată, în urma dreptului național, mâne. Nu s'a îndeplinit presupunerea noastră. Vom introduce în chibzuința și pregătirea României un element mai mult.

Și atât.

Incolo, fataliști și noi ca și dânșii — căci doar trăim șupt același cer de Răsărit, — vom urmări și noi ursita noastră, poate cu mai multă judecată, dar, așigurăm pe origine, cu aceeași hotărâre.

In ceasul din urmă.

Măsurare hotărâtoare în Balcani.

— *Un articol al ziarului „Bund“.* —

Ziarul „Bund„ din Berna are următorul articol:

Pe frontul apusean Englezii și Francezii au pornit la un asalt de moarte, iar în același timp și situația în Balcani a devenit coaptă pentru a fi supusă unei hotărâri. Era înecădoș, că fiind cu considerare la situația dela Dardanele mai curând sau mai târziu aceasta va sili puterile centrale să înceapă o acțiune împotriva Dardanelor. În ziua de 21 Septemvrie au și început a se auzi bubuiturile de tunuri pe malul Dunării. În răstimp și mobilizarea bulgară a ajuns la acel punct, încât în scurt timp întreaga armată va sta gata a face față oricărei întâmplări. În cazul intrării în acțiune a Bulgariei, ceea ce în prezent e aproape sigur că totul se va lămuri. De sigur, *Bulgaria vrea să recâștige numai teritoriile, pe care le pierduse în al doilea războiu balcanic.*

Câtă vreme și Grecia are aceeaș părere despre Bulgaria, nu e probabil, că ea din voiață proprie să ia parte în complicațiune, deși această puțință nu este eschisă.

Presupunând că forțe germane și austroungare stau gata de luptă la frontiera Serbiei, și dat fiind faptul că *Serbia e amenințată de Bulgaria din spate și din flanc, luptelor de acum le putem prevedea un rezultat favorabil.*

Ținta va fi un atac mare împotriva *Nisului* așa că *inelul care înconjoară pe Sârbii ar rămâne deschis numai dinspre Salonic. Acest amenințător pericol înțelegerea vrea să-l înlătore printr'o debarcare a trupelor sale.*

Dacă Grecia ar și suferi o vătămare a neutralității sale, încă tot mai e îndoielă dacă *trupele înțelegerii vor avea oare deschis drumul spre Nis, pentru a se uni cu armata sârbă.* În cazul acesta, presupuind că Grecia s'ar alătura înțelegerii, puterilor centrale le rămâne totuși puțință de a creia o *comunicare directă cu Bulgaria și de face un front până la Dardanele. Defensiva armatelor bulgare dealungul râului Vardar ar acoperi această mișcare, așa că armata sârbă ar fi angajată binișor în altă direcțiune.*

E sigur și aceea, că în noua formațiune *România* îl revine un rol mare. În realitate *Bulgaria o va lua din coaste și pe România, însă aceasta a pierdut vechea-i importanță, deoarece frontiera Ardealului în general nu mai e neapărată și nici Rușii nu mai sunt în Carpați. Deci, România ar fi luată din coaste și spre nord, în cazul când ea ar încerca o intrare în acțiune.*

Dacă Rusia iar dispune de un număr mai mare de trupe, ea ar putea să încerce să arunce în acțiune o *armată din Basarabia.* Pentru a întreprinde acest pas este de lipsă ieșirea României din neutralitate ca și la 1877.

Intrucât România ar merge îm-

preună cu înțelegerea aceasta nu-i va fi de folos, deoarece în cazul acesta ea ar ajunge într'o situație militară ca și Serbia. Al doilea caz ar fi când ea, România, s'ar alătura puterilor centrale și ar închide Rusiei calea. În această acțiune a ei România ar primi un sprijin printr'o ofensivă a armatei austro-ungare la frontiera Bucovinei

Simțim, — spune ziarul din Berna, — că am ujęans în fața ceasului din urmă care va decide soarta întregului războiu.

Puterea Bulgariei.

Armata Bulgariei se împarte în armată activă cu rezerva ei, armată de rezervă cu rezervele ei, apoi gloatele. În timp de pace numai armata activă are regimente statornice, Datoria serviciului militar e pentru toți; ea durează dela vârsta de 20 de ani până la 46.

Serviciu sub arme e: la infanterie 2 ani, iar la celelalte trupe 3 ani. Puterea militară în timp de pace se uroă la; 3500 de ofițeri, 50.000 soldați și 9500 cai.

Armata pe timp de pace se compune din 36 regimente de infanterie 16 companii de grănițeri, în total 72 batalioane, 30 companii de neluptători și 36 plutoane de mitralieze; mai departe 11 regimente de cavalerie, 9 regimente de artilerie de câmp, 3 trupe desinestătătoare de artilerie de munte, baterii (Haubitze), un batalion de artilerie de cetate, 6 batalioane de trupe tehnice (pionieri, pontonieri, ș. a.) tot așa în serviciul armatei d. e. la trenuri, la sanitari, inten-danță etc.

Infanteria e provăzută cu puștii cu repetiție de 8 mm. (sistem Manlicher) cu baionetă; gloaștii au fost până în 1910 înarmați cu puștii cu o singură țevă sistem Verdan. Cavaleria poartă sabie și carabină de 8 mm. cu repetiție cu lancei sunt înarmate numai regimentele din cavaleria de gardă.

Artileria de câmp are tunuri cu tragere repede, de 7.5 cm. (sistem Krupp) cu pantere și tunuri de 12 cm. cu tragere repede (sistem Schneider). Artileria de cetate e compusă din artilerie sistem mai vechiu și sisteme noi.

Comanda supremă asupra trupelor în timp de pace ea și în timp de război o are regele, care are lângă el ministeriul de război.

Numărul luptătorilor într'o divizie cu brigadă de rezervă este: 24 batalioane, 4 companii de mitraliere, 2 escadroane, 9 baterii, cu 17,000 puștii, 300 săbii, 35 tunuri.

Astfel armata de operații (afară de trupele de întregire, ocupare și de gloate) e compusă din 216 batalioane, 36 companii de mitraliere, 37 escadroane, 154 baterii, 11 batalioane tehnice, 3 batalioane de artilerie de cetate, cu un număr de combatanți de cam 240.000 oameni, 6000 căldreți, 720 tunuri.

Fortificațiile închid granițele Bulgariei spre România, Serbia și Turcia, deasemenea fortificată e și capitala Bulgariei.

Impotriva României o apără fortificațiile dela Vidin, Lom-Palanca, Nicopol, Rușciuc, Șumla și Varna; de Serbia fortificațiile dela Sofia, dela Belograașchik, dela trecătoarea Dragoman, dela Trn și Droba, de Turcia, capul de pod dela Semenli. În timpul din urmă s'au făcut fortificații și la granița spre Grecia.

Vești felurite.

Pregătirile flotei grecești.

Sofia. — Din Atena sosesc știrile următoare: În Pireu au fost adunate peste 100 vapoare grecești pentru transportarea de muniție și trupe. În arsenalul marinei se lucră cu zor pentru înzestrarea vaselor de războiu. În Atena se tem, că războiul va izbucni neașteptat. Presa grecească propune guvernului ca să pretindă dela Bulgaria imediată demobilizare, ca eventualele ciocniri de graniță să nu provoace războiul.

Atena, 9 Octomvrie. — Eri s'au prezentat la noul prim-ministru gree,

Zaimis, ambasadorii Angliei Franței și Italiei, întrebându-l care e politica noului guvern. Zaimis a răspuns, că după terminarea consiliului de miniștri, va face o declarație asupra programului guvernului, dar de pe acum e în măsură să afirme că politica noului guvern grec nu va fi decât o politică grecească, și că prin urmare Grecia nu va servi nici politica Ententei, nici politica puterilor centrale. Și în viitor Grecia își va menține neutralitatea armată, va aștepta desfășurarea evenimentelor din Balcani, și-și va schimba ținuta numai dacă marile interese naționale vor cere aceasta.

Rotterdam, 9 Octomvrie. — «Petit Parisien» află din Atena, că noul guvern elen, a hotărât să păstreze neutralitatea cea mai strictă — ceea ce este și dorința regelui Constantin, care a declarat că nu dorește să intre în conflict cu nici un grup de puteri învrăjbite. — Tratatul sârbo-grec dela 1913 — nu poate obliga Grecia ca 'n împrejurările de acum să vie în ajutorul Serbiei.

— Agenția „Havas“ află, ca la Salonic continuă debarcarea de trupe anglo-franceze.

Trupele înțelegerii nu vor rămâne în Salonic. — Statul major Grec a sosit la Salonic.

Salonic. — *Generalul Hamilton a luat în primire dela comandantul corpului III de armată grec lagărul militar dela Salonic împreună cu magazinele de munițiuni și magazinele militare. Trupele înțelegerii vor trece prin Salonc, dar lagărul lor va fi în altă parte*

Salonic. — *Intreg statul major al armatei grecești a sosit aci.*

Majoritatea camerei grecești e pentru înțelegere.

Amsterdam. — Agenției Havas i se anunță din Atena: Venizelos a declarat în cameră că Grecia va mulțumi în chipul cel mai strict îndatoririlor sale stabilite în acordul greco-sârbesc, chiar și în cazul, când aceste îndatoriri ar sili-o să ia ținută împotriva Germaniei, dar ceea ce Grecia ar regreta sincer. Venizelos a dat mai departe expresiune convingerii sale că interesul Greciei e ca să se alătore la împătrita înțelegere. Declarația lui Venizelos a fost primită de către cameră cu o majoritate de 50 voturi. Deputații mohamedanii au votat contra.

Francezii au debarcat tunuri grele la Salonic.

Salonic. — *Makedonia* anunță, că trupele grecești vor ocupa Doiran, iar trupele franceze și engleze celelalte părți ale Macedoniei. Trupe italiene încă n'au sosit la Salonic. Francezii debarcă acum în Salonic tunuri mari de calibru 37 și 32 centimetri.

Atena — Imediat după ședința camerei regele Constantin l-a chemat l-a sine pe primul ministru Venizelos și i-a făcut imputări căf ă să-i anunțe a roștit în cameră. Venizelos și-a înaintat imediat dimisia. La ședința camerei au luat parte 257 deputați, 142 au fost cu Venizelos, 102 contra, 13 au abstat dela votare, iar 50 de deputați au lipsit.

Luptele din Champagne și de pe râul Iser.

În Berliner Tageblatt corespondentul Kellerman scrie următoarele: Lupta din Champagne ține și acum cu aceeaș strășnicie sălbatică, întocmai ca mai înainte. Eri tocul artileriei noastre s'a schimbat în adevărate salve de explozii. Ca și în Maiu și Iunie, la Loretto lângă

Souchez, Joffre aruncă în foc fără de nici o cruțare regiment peste regiment. Brigadele lui rărite au fost din nou umplute cu alte rezerve. Din 6 Octombrie s'au început un nou șir de atacuri pregătite de o grindină de foc, care întrecă uneori urgia atacurilor din Septembrie. Numărul granatelor aruncate de Francezi din 20 Septembrie se ridică la câteva milioane. Având în vedere înverșunarea luptelor pierderile sunt mari de amândouă părțile cu toate aceste încrederea trupelor germane e neînfrântă. După-cum spun prizonierii francezi Joffre are de gând să înainteze în decurs de 8 zile până la Vouziers, care se află de 20 km. dela locul unde se dă acum lupta.

Neconținutul atac al flotei franceze împotriva țărmlui belgian este semn, că atât pe mare cât și pe uscat, se pregătește un fapt hotărâtor. Pe întregul front al râului Iser, stăpânește cea mai vie activitate.

Exportul de cereale al României.

București, 9 Oct. — Ziarul »Dimineața« află următoarele: În urma unui înțeles încheiat zilele acestea între guvernul român și cel austro-ungar, comercianții și industriașii români, cari au făcut finanțe la ministerul de finanțe român, pentru a li se mijloci importul diferitelor mărfuri din Austria și Ungaria, vor putea de acum să importe aceste mărfuri, fără nici un fel de taxe de export, decât numai plătiind taxe de transport. Ca urmare la acest aranjament stabilit între guvernul român și cel austro-ungar ministerul de finanțe român a și înștiințat comercianții și industriașii din România, că pot comanda mărfurile în Austro Ungaria, punând însă în vedere firmelor cari trimit să primească odată cu cererea de transport din partea guvernului austro-ungar și permisele de export. Aceste permise, pe baza celor aranjate între cele două guverne, se vor elibera negreșit.

Berlin, 9 Octombrie. — »Tägliche Rundschau« este informat că este de așteptat o creștere a importului de cereale din România. Prețurile foarte urcate pe cari le-a cerut până acum România pentru cerealele ei, au provocat cunoscutele măsuri germane, anume retragerea tuturor vagoanelor germane dela granța română, și încunoștiințarea negustorilor de cereale din Germania de către guvernul german, că importul de cereale străine pe prețuri mari, va provoca mari pierderi și pagube acestor negustori. Aceste măsuri au avut drept urmare o scădere simțitoare a prețurilor, așa că porumbul românesc se vinde azi cu 450 mărci mia de kilograme, în loc de 700 mărci, o tonă de grâu sau orz se vinde acum cu 500 mărci în loc de 750 mărci, cât s'a cerut până mai ieri de negustorii români. Cu aceste prețuri, Societatea centrală a cumpărat o cantitate mai mare de cereale din România, și sunt nădejdi că în cazul când nu vor interveni surprize de natură răboinică, importul de cereale din România, va lua o mai mare creștere.

Sfat de ministri români.

București. — Un consiliu de ministri a avut loc Mercuri la București. Oficiul »L'In-

dépendance Roumaine« publică următorul comunicat cu privire la acest consiliu:

»Consiliul s'a ocupat de chestiunile economice ale țării și a discutat asupra măsurilor ce sunt de luat cu privire la îmbunătățirea situațiunii agricultorilor.

Dnii ministri au cercetat și situațiunea externă.

Vestind acest comunicat ziarul »Ziua« scrie:

Putem adăoga la comunicatul »Independenței«, că în cercurile liberale se mai afirmă că după examinarea situațiunii externe, consiliul a găsit că nu e loc pentru o schimbare a finutei României, care va continua să rămâie neutră și nu va mobiliza.

Crâncene lupte la răsărit și la apus de Belgrad.

Dela cartierul dela presă, 11 Oct. — Înaintarea armatelor aliate în Serbia urmează în chip satisfăcător, deși cu mai mare greutate decât în prima ofensivă contra Serbiei, din anul trecut. Trupele austro-ungare au avut acum sarcina grea să distrugă întăririle teribile și betonate din ținutul Macva, unde sunt localitățile Mitrovieza, Ranjen, Cernaban.

La răsărit și apus de Belgrad sunt în curs lupte mari. Pe frontul dunărean Belgrad-Portile de fier — armata generalului Gallvitz, înaintează victorios.

Ce visuri își făceau încă Sârbii.

Zürich, 11 Octombrie. — Cu două zile înainte ca armatele aliate să forțeze trecerea râurilor Drina, Sava și Dunărea și să puie picior pe teritoriul sârbesc — dela biroul de presă din Niș — s'a trimes ziarelor Ententei un raport foarte vesel, care înfățișa situația așa fel ca și cum e sigură că armatele aliate nici peste două luni nu vor putea întreprinde o ofensivă victorioasă.

Reportul acesta spunea în următoarele afirmări:

»Toate pregătirile s'au făcut de cătră statul major sârb spre a rezista contra ofensivei austro germane. Trupele sunt admirabil provăzute au cantități mari de munițiuni, artileria ocupă cele mai strategice pozițiuni și se consideră în cercurile militare sârbești ca absolut imposibilă o năvălire pe teritoriul sârbesc cu forțele de cari dispun acum austro-germanii (!), chiar dacă bulgarii i-ar ataca deodată.

Ofițerii și armata sârbă au toată încrederea în forțele de nou organizate ale Serbiei și sunt siguri că oricât de viguroasă ar fi ofensiva austro-germană, nu vor putea provoca o luptă decisivă înainte de două luni în care interval împătrita înțelegere va avea debarcată o armată care va veni să întărească ambele fronturi sârbești.

Cât de neîntemeiate au fost aceste prevederi ale sârbilor, — o dovedesc azi faptele reale: armatele aliate gonesc acum armata sârbă la sud de Dunăre și Belgrad.

Când se va alătura România de puterile centrale?

Berlin, 11 Octombrie. — »Berliner Tageblatt« află din Stockholm: Ziarul rusesc »Bir-sevița Viedomosti« publică următoarea telegramă din București: Primul ministru român, Brătianu nu voiește să creadă într'o victorie a Ententei în apus. Câți-va partizani ai Ententei voind să sârbătorească această »victorie« a francezilor, — poliția a pătruns în locuințele acestora și a oprit ori-ce manifestație în favoarea Ententei. Un diplomat român a asigurat pe corespondentul ziarului rus, că Brătianu este convins de biruința puterilor centrale, și că armata rusă va fi distrusă.

Totodată d. Brătianu speră că puterile centrale paralel cu ofensiva lor în Serbia, — vor porni o ofensivă contra rușilor și în Basarabia. Prin aceasta acțiune România ar fi silită să se alăture de puterile centrale.

Regimentul 31 din Sibiu s'a distins în luptele din Serbia

»Pester Lloyd« primește următoarea telegramă dela corespondentul său de războiu dela cartierul de presă:

Armata condusă de generalul Kóvess printr'un asalt a alungat pe sârbi din pozițiile lor întărite la sud-est de Belgrad Ostașii din Ardeal ai regimentului 31 de infanterie din Sibiu s'au distins la luarea cu asalt a acestor înălțimi prin atacurile lor pline de bravură. Belgradul e cu totul despopulat. De focul artileriei a suferit cartierul industrial al Capitalei sârbești, partea de jos și de sus a cetății, și regiunea cu parcuri Kalimegdan.

Atacul general la Dardanele.

Din Petrograd se telegrafiază:

Generalul francez d'Amade a avut mai multe întrevederi cu ministrul marinei rusești, în cari s'a discutat noua acțiune ce o vor întreprinde aliații pentru forțarea Dardanelor.

S'a hotărât că atacul general la Dardanele să se dea simultan și cu toate forțele.

Flota rusească va lua în întregime parte la această acțiune atacând Bosforul, în timp ce aliații vor ataca armata turcească de pe peninsula Gallipoli și pe mare forturile din interiorul strâmtoarelor.

Inrolarea glotașilor de 40—43 ani.

Cea mai nouă ordinățiune a ministrului de honvezi, anunță că glotașii născuți în anii 1873, 1874 și 1875 trebuie să se prezinte la 3 Noiembrie 1915 la serviciul militar. La acelaș termen mai trebuie să se prezinte și glotașii născuți în anii 1872, 1873, 1874 sau din alte contingente, cari au fost înrolați odată, dar au fost concediați.

Ce se petrece în Bucovina.

Burdujeni. — De câteva zile, — după știrile particulare sosite la Suceava, — Rușii fac mari eforturi, pentru a putea pătrunde în Bucovina, prin punctul Boian—Tureni, unde a avut loc în ultimul timp mari lupte de artilerie între ambii beligeranți, deoarece cu toate atacurile îndârjite ale Rușilor, Austro-Germanii au opus o rezistență eroică dând și un contrast puternic, cu care prilej au putut respinge din nou pe inamic spre vechile sale pozițiuni.

Cu toate acestea, zilnic aproape se produc ciocniri sângeroase între ambii adversari, la granița Basarabiei, provocate fiind de cătră dese atacuri ale Rușilor.

Dar acestea lupte momentan nu pot schimba de loc situația pe deplin favorabilă a trupelor aliate.

Pregătirile României

Rotterdam. — Agenția Reuter anunță, că în întreaga Româna la frontiere se observă mișcări mari militare.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 14 Octombrie n.

Amânarea chemării sub drapel a glotașilor de 43—50 de ani. Agenția telegrafică ungară comunică: După informații din isvor competent, nu va urma deocamdată chemarea sub armă a glotașilor de 43—50 ani. Terminul de chemare, care e depărtat, nu e încă hotărât. Estinderea serviciului de glotaș până la vârsta de 56 ani nu e luată în vedere.

Francezii sub arme. Procentul angajaților sub arme în Franța este neînchipt de mare. Un exemplu. Sub steagurile Republicii s'au înrolat în comuna franceză Salat—Gingelph care numără 750 locuitori — 162!

Arderea stabilimentului electric din Făgăraș. Luni în 5 Octomvrie st. n. pe la orele 4 după amiază a izbucnit un foc teribil în stabilimentul electric din Făgăraș, care a nimicit total toată mașinaria și întocmirile electrice.

Nu s'a putut constata cauza. Se presupune însă că vre-o scântie electrică a produs aprinderea.

Paguba este 160—180 mii de coroane. Stabilimentul a fost asigurat pe suma de 210 mii coroane.

Arderea stabilimentului este o nenorocire și pagubă mare atât pentru oraș, care a rămas în întunec, cât și pentru cetățenii făgărășeni cari fiind toți aranjați pentru lumină electrică, abia s'au putut ajuta cu lumini, lămpi și petrol.

Noi amănunte asupra mortierului 42. Ing. Dr. Seume inventatorul mortierului (tunului mare) calibru 42 cm. ținând o conferință asupra invenției sale dă următoarele amănunte: Mortierul are o greutate totală de 88.750 kgr. iar fundamentalul 37.500 kgr. Țeava are lungimea de 5 metri. Proiectilul are lungimea 1 metru și 26 și trage 400 kgr. Mortierul se desfășoară în 172 bucăți și se transportă în 12 vagoane. Liegeul a fost bombardat dela 23 km. depărtare cu siguranța țintei feliurită între 1—3 metri. Primul proiectil a omorât 1700 oameni, iar al doilea 2300. Așezarea durează 25 ore, iar îndreptarea — după ce distanța a fost apreciată — 6 ore. Personalul de serviciu al unui mortier sunt de 260 oameni. Soldații își astupă ochii, urechile, gura și nasul cu mască și stau culcați pe pânze în momentul descărcării. Apăsarea aerului e atât de mare că pe o distanță de 4 km. pătrați se sparg toate ferestrele. O singură împușcătură costă 14.000 lei.

Săparea tranșelor. Vor fi văzute oamenii și pe la noi cum se fac tranșele: se sapă din partea soldaților, ori a muncitorilor, șanțuri mari, cu dâlme, întoamite după planurile mai marilor. Germanii sunt însă superiori și în privința acestei, ei nu le mai sapă cu mâinile ci cu mașinele. Au inventat și construit și mașine de săpat tranșee, Francezii au pus însă mâna pe astfel de mașine, aplicate cu mult folos de Germanii în războiu și le fac în zărelor lor adevărate laude. Revista »La Nature« scrie astfel despre ele:

»E vorba de mașinele de săpat tranșee din cari câteva exemplare, după cum semnalase gazetăria acum câțeva vreme, au căzut în mâinile aliaților, deoarece inamicul surprins de inundația Yosului n'a mai avut vreme să le

scoată. Intrebuințarea acestor mașini de cătră Germania la săparea tranșelor dovedește odată mai mult, cu ce spirit și-au organizat și preparat ei armata pentru războiu.

În lucrările de tranșee din Flandra, și se pare chiar din Champagne, Germanii s'au folosit aproape numai de aceste mașine, făcând astfel o economie de vreme și de brațe extraordinar de mare.

Aparatul funcționează în felul unei locomotive și personul care-i necesită este cel mult trei persoane: un mecanic care așază deasupra săpătorului, conduce și îndreaptă aparatul în direcția cerută, și un șofer și un ajutor.

Mașina este astfel alcătuită, încât să se găsească în tot timpul lucrării deasupra solului, astfel că numai săpătorul ce se află la partea din urmă a mașinei intră adânc în pământ. Acolo nenumărate cuțite foarte tari sapă cu o iuteală uimitoare, iar țărâna este ridicată de un transportator prevăzută deasupra săpătorului și vărsată într-o parte, la oarece distanță.

Prețul la care se ridică metrul cub de săpătură cu ajutorul unei asemenea mașini este de 5 bani. Dacă mai avem în vedere atât iuteala cu care se execută în acest chip săpăturile, cât și duritatea cușitelor ce resistă în mijlociu patru săptămâni, nu e de mirare, că spiritul practic și inventiv al Germanilor a căutat să se folosească de un mijloc atât de dibace pentru executarea lucrărilor de fortificație în campanie...

Cutremur de pământ în comitatul Timiș. În Timișoara și în colțul format din Mărășul și Tisza și comitatele Torontal și Timișoara s'au simțit în noaptea de Luni două zguduri puternice de cutremur de pământ. În multe sate s'au prăbușit ziduri și hornuri. Îndeosebi s'a simțit cutremurul de pământ în comunele Banlac și Madoș.

Accident de aviație în Cotroceni. Se anunță din București! D. Căpitan Popovici, unul dintre cei mai îndrăzneți aviatori ai noștri, făcând Sâmbătă câteva viraje pe câmpul dela Cotroceni a avut un accident provocat de motorul aparatului. Căzând cu aparatul dela o înălțime de câțiva metri, dl căpitan Popovici s'a ales cu câteva răni la cap. Aparatul are stricăciuni însemnate.

Îngrijirea dinților în școală. Astăzi se pot citi nu numai în gazetele de specialitate, ci chiar și în cele politice și literare articole despre îngrijirea dinților. Una din ținta cea mai de căpetenie a dentiștilor a fost, ca începând din școală să se lupte împotriva boalelor de dinți ale copiilor, și acestui zel îi datorăm faptul, că atât în Germania cât și în Austria copiii sunt primiți în clinicile școlare și tratați gratuit. Până acum, din toate ce le-am putut observa

nu s'a dat prea mare însemnătate îngrijirii dinților. Pentru de-a păstra dinți sănătoși, e de lipsă ca să fie spălați atât seara cât și dimineața, cu **Calodontul lui Sarg.** După masă și fumat se poate întrebunță, apa de gură: Calodont, cunoscută de 26 de ani!

Birou de informații în Budapesta. Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la rugărilor trimise la oricare ministeriu, ori alte oficii. Urgez rezolvarea-cauzelor, rog rezolvare favorabilă.

În cauze militarești, preoțești ori învățătoarești etc., dau deslășiri grabnice și sigure.

Încerc a câștiga informații despre soldații pierduți pe câmpul de luptă.

Mijlocesc tot felul de vânzări și cumpărări d. e.: grâu, cucuruz, fân, boi, porci, oi, poame și altele. — L. Olariu, Budapesta II. Margit körut 50 III, 6.

Ultime știri.

Bulgarii au atacat pe Sârbi.

Paris, 13 Octomvrie. — Agenția Havas, află din Niș, că Bulgarii au atacat Marți pe Sârbi, pe frontul dela Kneajevaj, nu departe de Niș.

Cu aceste s'a început războiul bulgaro-sârb.

Lugano. — Ziarul »Matin« din Paris scrie, că împătrita înțelegere a adus la cunoștință regelui Constantin al Greciei, că Franța și Anglia vreau să ajute pe Sârbi, într'un mod simțit și că Italia, la vremea sa se va amesteca și ea în sprijinul Sârbilor. Nici Rușii nu vor rămâne cu mâinile în sân și vor trimite trupe în ajutor.

Rotterdam. Ministrul grecesc din Paris a încunostiințat pe guvernul francez, că Zaimis, noul ministru președinte, va urma față de împătrita înțelegere aceeași politică binevoitoare

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: »Tipografia Poporului«

Nr. 730/915.

Publicațiune nouă de licitațiune.

Primăria comunală subscrisă, dă prin aceasta de știre că arândează crâșma, care formează proprietatea comunei Keszler și care e investită cu dreptul de licență. Localul e făcut din 4 odăi, clădirile trebucioase pe lângă ea. Licitațiunea se va ținea în 27 Octomvrie anul curent înainte de prânz la orele 9, în casa comunală din comuna Keszler, și se va arânda pe 3 ani, acelu, care promite mai mult.

Prețul strigării e 400 cor. Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria notarială din Hosszupatak și în casa primarului comunal.

Keszler, 3 Octomvrie 1915.
Keresztes Árpád Danca Ion
notar cercual. primar.

Profesoară diplomată pentru școala civilă,

dorește să se angajeze la o familie ca să pregătească elevi pentru depunerea examenului privat de pe clasele civile. — A se întreba la »Administrația foii«.

Sz. 2732—1915.

Pályázati hirdmény.

A szászcsori (Szebenvármegye) körjegyzőség segédjegyzői állás választás folytán megüressévé, a pályázatot ezennel hirdetem. Ezen állás javadalmazása 1400 kor. fizetés és 120 kor. lakpénz.

Felhivom a pályázókat, hogy képvisítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket í, évi november hó 16-áig hozzám nyujtsák be.

A választás idejét később fogom kitűzni.

Szászsebes, 1915. október 6.
A jár. főszolgabíró
Graef s. k.

Publicațiune.

Moara comunei Mohu, cu 3 petri să va esarânda prin licitațiune publică în cancelaria comunală în 24 Octomvrie 1915 la 2 ore p. m.

Prețul strigării 2000 K.
Condițiunile licitațiunei se pot vedea în Cancelaria comunală.

Mohu, în 9 Octomvrie 1915.
Primăria comunală.

Castani (sălbatic) pentru Cai

sănătoase, natural uscate, cumpără magazinul militar ces. reg din Sibiu (Nagyszeben) pentru prețul de 6 coroane 100 kg. Netto.

Predarea castaniilor zilnic (înainte și după amiază) în Magazinul din Strada Turnu roșu. Plata în cancelaria (Cazarma de artilerie). În caz de lipsă să împrumută sacii pe lângă plata de 2 coroane de sac.

≡ Berea albă și neagră din ≡

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

■■■■■■■■■■

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

■■■■■■■■■■

Că berez... de noastră e foarte căutată și se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Publicațiune.

Consistorul arhiepiscopar dă pe 6 ani cu începere din 1 Ianuarie 1916 în arândă moșia comasată într-o tablă dela Iclandul mare și Bodonul de câmpie în mărime de 681 jugăre catastrale, arător fânaș și pășune cum și casa din Iclandul mare cu edificii economice, toate în stare bună în calea licitațiunei publice, care se va ținea Miercuri, în 15/27 Octomvrie 1915 în cancelaria Consistorului Arhiepiscopar biroul asesoriului-referent Nicolae Ivan strada Măcelarilor 45.

Până la acest termen, va să zică până Miercuri în 14/27 Octomvrie a. c. la 9 ore a. m. să primesc și să pot înainta la consistorul arhiepiscopar și oferte închise și sigilate provăzute cu timbru de o coroană și vadiu de 5%, dela prețul strigării care s'a stabilit cu 12.000 cor., deci vadiul are să fie de 600 cor., în număr ori hârtii de valoare.

În ziua de licitațiune oferentii cari vor să liciteze verbal, au asemenea să pună vadiu de 600 cor. la mâna comisariului consistorial Ioan de Preda, fișcal consistorial.

Observăm că un complex de peste 50 jugăre arător este sămănat cu grâu de toamnă, iar pădurea se va folosi după planul de exploatare și după condițiile speciale, ce se vor stabili în contract.

Condițiile de licitare și alte informațiuni se pot lua dela referentul asesor Nicolae Ivan, până la ziua de licitare.

Sibiu, din ședința consistorului arhiepiscopar ca senat episcopesc, ținută în 12/25 Septemvrie, 1915.

Consistorul arhiepiscopar.

Să cauți 8—10 calfe.

Să cauți 8—10 calfe de pantofar pentru lucru de comandă și târg. De păreche 3—450 coroane. — Adresa: Petru Câmpian, pantofar, Szellstye.

Un vestmânt prețios aproape nou

se poate căpăta ieftin la

Adolf Gündisch
Sibiu, Saggasse Nr. 28.

O presă de fân

pentru mână, se poate închiria la I. Iohann Keil, Sibiu.

Un comis

manufacturer priceput, află loc la firma Ioan Comșa & Fiu, Selişte (Szellstye)

Nr. 1042/915.

Publicațiune.

Primăria comunală Oltăsósebes esarândează pe calea licitațiunei publice în 17 Octomvrie a. c. st. n. la 3 ore d. a. dreptul de vânat și pescuit pe 6 ani, adică din 1 Ianuarie 1916 până în 31 Decemvrie 1921, precum și crâșma comunală pe 3 ani, adică din 1 Ianuarie 1916 până în 31 Decemvrie 1918.

Prețul strigării este la dreptul de vânat 50 cor., la dreptul de pescuit 10 cor., la crâșma comunală 1000 cor.

Condițiunile de licitare se pot vedea la primăria comunală.

Oltăsósebes, la 1 Octomvrie 1915.

Primăria comunală.

Bucate și fân presat,

cumpără în orice cantitate cu prețul rile maxime de la orice stație de tren. I. Iohann Keil. Sibiu.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sako, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardaliuri și „Raglan”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confectionate în atelierul meu, mi permit să atrag deosebită atențiune la două detalii prețioși și teologic absoluți. — În cazuri de urgență confectionez în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile cerute sau mai nouă.

Calfă de păpușar

poate afla ocupație continuă la

Emil Vintilă

Sibiu, Strada Măcelarilor 23.

Tot aici se primește și un ucenic.

O casă de vânzare

cu 2 odăi și 2 culine, cnduct de apă și prăvălie (Greislerei), se află la Sag-Turn Țigănie Nr. 161. — Să se întrebe în Schlangengasse Nr. 5.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria
„ALBINA“
institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopol, Lugos, Mediaș și Mureșosorhei
Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambil	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5** $\frac{1}{2}$ %

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asigurațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

702

Direcțiunea.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și inzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând să mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stimă:

RUDOLF KUNTE, fotograf
Sibiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

Cremă de dinți

KALODONT
70 filleri

MOBILE lucrate solid și conștiențios . . .

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, AAAAA

str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL

pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul Intreg

Atelier propriu de tapiserie

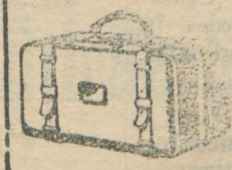
Se lucrează după planuri artistice

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelărilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru căroțet, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi) permanent în depozit.

Toate articolele din bransete numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștiențios. Mare depozit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.